

ki az Hordója feneke”.¹ Ha tehát az 1699. évben a Hortobágyon már postamester állomásozott, úgy kétségtelen, hogy az a Debrecen városon áthaladó Debrecen-Budai, vagy Debrecen-Tokaj-Kassai postavonal egyik lóváltóállomása volt s hogy ugyanakkor Debrecen városában is szervezett királyi posta működött. Erre vonatkozó közelebbi adatokat azonban nem sikerült eddig megállapítani.

Tény, hogy ez időben már hatalmas erővel megindult a török uralom alól felszabadult ország postavonalainak szervezése, kiépítése és Debrecen a Buda—Hatvan—Poroszló—Tiszacsege—Hortobágy--Debreceni, valamint Debrecen—Tokaj—Kassai postavonal egyik igen fontos állomása lett. A postaszervezet német volt, a Paar család igazgatta Pozsonyból, de mint majd látni fogjuk a debreceni postamesterek magyar emberek voltak mindvégig. Debrecen város nyakára osztrák postamestert, a postaigazgatás terén mindenható Paar család, mint az ország főpostamesterei még ha akartak volna sem tudtak volna küldeni, mert a város vezetősége az ily irányú törekvéseket kellő időben tudta ellensúlyozni.

A császári udvar részéről főcél volt az osztrák örökös tartományokba bekebelezett Magyarországot és Erdélyt kiterjedt postavonalakkal behálózni, ezt a szervezési munkát azonban teljesen megzavarta a nagyarányú kuruc szabadságharc, melynek hadi szempontból felette fontos és nagyjelentőségű központja lett Debrecen városa is.

A jelenlegi távbeszélő tudakozó és felvilágosítást adó szolgálat átszervezése és kibővítése.

Irták: GYARMATHY BÉLA és RIMÓTTY MIHÁLY
m. kir. posta műszaki tanácsosok.

Az automata központok üzembehelyezésével kapcsolatosan szükségessé válik, hogy Budapesten a távbeszélő tudakozó szolgálatot is új alapokra fektessük.

Szükséges az átszervezés, mert egyrészt a jelenlegi tudakozó szolgálat egy megszűnő manuális központban van, másrészt pedig, mert az új automata központok új technikai berendezései (ellenőrző és felügyelő asztalok) új eljárásokat tesznek szükségessé.

A tudakozó és felvilágosítást adó szolgálatot ezidőszereint részben az ú. n. dugasznyilvántartó munkahelyeken, részben pedig a Teréz központban működő tudakozónál bonyolítják le.

A tudakozó szolgálat problémáját ennek átszervezésével kapcsolatban tanulmány tárgyává tettük és ennek megoldására az alább ismertetett, célszerűnek látszó megoldást dolgoztuk ki. Megoldásunknál külföldön már jól bevált rendszereket vettünk mintául és ez alapon ennek a szolgálati ágának széleskörű kibővítését is programmunkba vettük. Indokolják ezt a javaslatunkat, hogy ennek a szolgálatnak kibővítését már az előfize-

²) Városi tanács jegyzőkönyv 1699—523. old.

tők egyes kategóriája (orvosok) is sürgeti, másrészt pedig a postaintézetnek is érdeke, hogy a manuális központok fokozatos megszűnésével felszabaduló személyzet kihasználásával a távbeszélő forgalom növelését elősegítse és az előfizetőknek foglalkozásuk gyakorlásánál fellépő, valamint egyéb kényelmi igényeit kielégítve, a távbeszélőt számukra szinte nélkülözhetetlenné tegye s így annak elterjedéséhez hozzájáruljon.

A távbeszélő információs szolgálat — mely gyűjtőfogalom alá soroztuk úgy az üzem, mint az azt igénybevevő közönség érdekében, illetőleg kérelmére történő minden szolgáltatást — annyira szétágazó, hogy ennek áttekinthetése végett szükségesnek látszik, hogy rendszerbe foglalva, lényegük szerint csoportosítva, felsoroljuk mindazon szolgáltatásokat, amelyeket részben eddig is nyújtottunk, részben pedig ujonnan kívánunk rendszeresíteni.

I. csoport.

Szolgálati (kényszer) felvilágosítások.

Ebben az esetben az előfizető nem kér információt, nem ad megbízást, ellenben a központ az illető hívó előfizetőt valami kényszerítő ok miatt a felvilágosítást megadó felügyeleti vagy ellenőrző asztalhoz kapcsolja.

Tehát:

- a) kölcsönös számcseré alkalmával, ha az még a névsorban nincs átvezetve,
- b) a névsorban sajtóhibával szereplő állomások hívásánál,
- c) oly állomások hívásánál, melyeknek időközben számváltozásuk volt s amely változások a névsorban még nincsenek átvezetve.
- d) áthelyezés és javítás alatt álló állomások hívásánál, melyek éppen a fenti okok miatt a hívónak nem jelentkezhetnek,
- e) megszűnt és üres számok hívásánál s végül
- f) helytelen tárcsázások alkalmával mindig a távbeszélőközpont jelentkezik és a hívó előfizetőnek a szükséges felvilágosítást megadja.

II. csoport.

1. Egyéni természetű információk.

- a) Név és lakás bemondása a helyi forgalomban a tudakozó előfizető által bemondott hívószám után.
- b) Hívószám bemondása a tudakozó előfizető által bemondott név és lakás után.
- c) A központ a hívószámot és nevet megmondja, ha a tudakozó előfizető az illető lakhelyét és foglalkozását megnevezi.
- d) Választási eredmények, esetleg nagyobb tűz- és balesetekről információ adás.
- e) Színházak műsora és kezdete, hangversenyek, ünnepélyek stb.
- f) Sporteredmények.
- g) Hajók és vonatok érkezése, indulása, késése, utolsó villamos stb.
- h) orvosi, klinikai, betegszállítási ügyek.
- h 1) A központ felhívásra bemondja a tudakozó lakhelye közelében lévő egyetemes vagy szakorvosnak a nevét, címét, lakását, rendelési idejét, esetleg egyéb adatokat.

h 2) A hívott orvos nem jelentkezése esetén a központ a hozzáforduló tudakozó előfizetőnek felvilágosítást ad, milyen más telefonhívószámokon, vagy bármely más helyen hol és mikor található meg a keresett orvos.

h 3) A központ megbízást vállal az orvos előfizetőktől és az orvost kívánó előfizetőktől. (Pl. központ közvetítse, X orvos ekkor és ekkor jöjjön el Y-hoz, vagy az illetőt bárholon hívja fel azonnal, vagy X orvos bejelenti a központnak, hogy rendelőjét 6 órakor elhagyja és 7 órától 10-ig X kávéházban vagy színházban található.

h 4) Az orvos a központnak megbízást adhat, hogy pl. távolléte alatt kik keresték, jegyezze elő. Az orvos távolléte alatt a központ megnevezi állandó helyettesét.

h 5) A központ nem előfizető orvosok részére is adhat információt, ha ez az orvos a központot felhívja és részére bármely előfizetőtől megbízás (üzenet) érkezett.

i) Múzeumok, tárlatok, árumintavásárok, könyvtárak, kiállítások, gyógyfürdők, társasutazások, fontosabb társadalmi eseményekről a központ a hozzáforduló előfizetőknek felvilágosítást ad.

j) A képviselő- és főrendiház üléseiről, kormányzó, miniszterek és állami funkcionáriusok fogadási idejéről szintén kérhető információ.

k) Idő- és időjárás-szolgálat.

2. Távbeszélő szolgálati jellegű információk.

a) Interurbán tudakozódások (pl. X-nek van-e Szegeden vagy Berlinben távbeszélő állomása, ha igen, mi a száma? pl. bejelentés esetén mennyi ideig kell várni közönséges, vagy sürgős kapcsolásra X várossal? pl. menyibe kerül a közönséges, vagy sürgős beszélgetés X várossal?)

a 1) A központ interurbán zavar esetén elfogad közvetítő megbízásokat (pl. hívó előfizetőnek jelentse vissza, ha az interurbán zavar megszűnt vagy a hívott vidéki állomás zavara rendbe hozatott vagy ugyanilyen esetben Y hívottnak mondja be, hogy Z városból X kereste.)

b) A távbeszélő központ előfizetőknek vagy előfizetőül jelentkezni akaróknak felvilágosítást ad távbeszélő berendezések létesítésére, felszerelésére, módosítására vagy különleges berendezések létesítésére vonatkozó eljárásokról, esetleg a tudakozót az illetékes, felvilágosítást adni tudó szervhez kapcsolja vagy a felvilágosítás megadására a közvetítést elvállalja. Az érdeklődőt az illetékes szervvel felhívhatja.

c) Névsorügyekben információt ad a központ illetékes szervvel való visszahívás útján.

d) Tarifális és elszámolási ügyekben információt ad szintén visszahívás útján. Díjak befizetésének módjáról, helyéről tájékoztat.

e) A távbeszélő központ előfizetők részéről az azonosság megállapítása után megbízást vállal távbeszélő berendezéseik kisebb módosítására vagy kiegészítésére vonatkozólag. (Pl. éjjeli kikapcsoló, külön csengő, külön hallgató szerelésére, szobavezeték újítására, lakáson belüli készülék áthelyezésére, új konnektor szerelésére, típus cserére stb.)

f) Külföldiek idegen nyelven való telefonálását elősegíti és idegen nyelven a hozzáfordulóknak felvilágosítást nyújt.

III. csoport.

1. Távbeszélő üzemszerű különleges megbízatások elfogadása.

- a) Interurbán bejelentő.
- b) Ébresztő szolgálat.
- c) Távirat közvetítés.
- d) Rádió közvetítés.
- e) Körözvényes kapcsolás létesítése időre (3 perces tarifa).

2. Egyéni természetű különleges megbízatások a központ részére.

a) Valamely hívószámot csak a név bemondása után kapcsoljon a központ.

b) Valamely hívószámot csak előzetes engedély után kapcsolhasson.

c) A központ megbízást vállal üzenetközvetítésre előfizetők között helyi és interurbán viszonylatban.

d) Az előfizető távollétében az őt telefonon keresők hívószámait és nevét megbízásból bemondja.

e) A hívott előfizetők megbízásából a hívóknak rövid felvilágosítást ad. (Pl. üzlet 2 napig haláleset miatt zárva, vagy a hívott csak este 6 óra után lesz otthon.)

f) A hívott előfizető megbízást adhat, hogy az ő hívószáma helyett egy bizonyos időben az őt keresőknek más hívószám kapcsoltsassék. (Esetleg az őt keresőknek mondja be a központ, hogy a hívott X hívószám alatt található.)

g) A központ elfogad üzenetközvetítést nyilvános állomásról is előfizetők részére.

h) A központ elfogad megbízást, hogy előfizető kívánságára az állomását bizonyos időre zárja ki a forgalomból.

A rendszer egyes csoportjának egyes alpontjaihoz távbeszélő üzemi, tarifális és jogi szempontból a következő megjegyzéseket fűzzük:

ad „I.” csoport.

Ebben a csoportban felsoroltak mind olyan szolgáltatások, melyek nyújtására az üzem úgy a saját szolgálati okaiból, mint pedig az előfizetőkkel szemben való méltányosságból kötelezve van. Pl. Olyan állomások hívásánál, melyek a névsorban sajtóhibával vannak nyomtatva vagy amelyek időközben számváltozást nyertek stb. a kapcsolást hiba nélkül biztosítanunk kell. Ugyanígy a többi esetben is, mint pl. helytelen tárcsázás, üres és megszűnt számok hívása esetén stb.

Az üzem szolgálati okai ezekben az esetekben, melyekre fentebb is hivatkoztunk az eredménytelen hívások következményei, melyek a gépek felesleges működtetését, ismételt és hosszadalmas lefoglalását okozzák.

Ezek a szolgáltatások a mi Western-rendszerű automatikus központjainkban műszaki okokból az ú. n. ellenőrző és felügyeleti asztalokon nyernek lebonyolítást.

A dolog természetes rendje szerint tehát az ebben a szakaszban említett szolgáltatások külön díjazásáról szó lehet és úgy, miként ezideig is a manuális központok dugasznyilvántartó munkahelyein, a jövőben ezek a beszélgetések sem számlálандók.

ad „II.” csoport.

Üzemi szempontból a szolgálat számára külön két PBX számmal (egyik az orvosi természetű információk és megbízatások részére) külön munkahelyekkel, külön adminisztráció volna szervezendő. A szolgálat ellátására természetesen segédkönyvek, térképek, kartotékok, nyilvántartások elkészítése szükséges.

Tarifális szempontból reámutatunk arra, hogy igaz ugyan, hogy ez a szolgálat elsősorban az előfizetők, illetőleg a távbeszélőt igénybevevő közönség kényelmét szolgálja, de másodsorban a távbeszélő üzem gazdasági érdekeit is szem előtt tartja, amennyiben ebből a forgalom lényeges megnövekedése és a távbeszélő állomások számának szaporodása is várható. Éppen ezért, mivel ennek az ellátása lényeges munkát és személyzetet igényel, nem volna díjmentesen eszközrendelendő. Viszont mivel csak rövid ideig veszik igénybe a távbeszélő adminisztrációt, a számláló jelfogó egy-szeri működtetésével — egy beszélgetés díjával — volnának csak megterhelendők.

Jogi szempontból felemlítjük, hogy egyrészt a T. Ü. Sz. 27. és 43. §-ai alapján pl. titkos állomásokra vonatkozó felvilágosítások nem adhatók, másrészt pedig gondoskodnunk kell a különféle felhívásoknál a tudakozódást kérő felek állomásainak pontos azonosításáról.

Az ebben a csoportban felhozott orvosi ügyekre vonatkozó szolgálatnál a dolog lényegénél fogva az információ adását, a megbízatások vételét és teljesítését külön elhatárolni nem volt célszerű. Reméljük, hogy ezzel a megoldásunkkal az orvosszövetség kívánságának, amely külön orvosközpont felállítására vonatkozott, eleget tettünk.

ad II/2. Szolgálati természetű információk.

Üzemi szempontból külön sorozatos (PBX) szám volna adandó az interurbánul kapcsolatos összes tudakozódásokra. Tervezetünk szerint ennek a szolgálatnak adminisztrációja az interurbán központ felügyelő helyiségében helyeztetnék el..

Ugyanazt a számsorozatot, melyet az ad II/1. alatt kijelöltünk, adnánk a szolgálati természetű információk adására, megbízatások vételére és teljesítésére is. Ezt a munkahelyet, melynek kezelője a tudakozó előfizetőktől megtudná az előfizető kívánságát, szolgálati vonalakkal kellene ellátni. Ezek a szolgálati vonalak az információt adni vagy a megbízatást venni és intézkedni hivatott szervekhez volnának kapcsolandók. Az azonosítás vagy ezen a munkahelyen vagy a kapcsolt szerveknél történne (esetleg visszahívással).

Külföldi tapasztalataink azt bizonyítják, hogy idegen városokban még szakemberek is csak bizonyos nehézséggel tudnak telefonálni, mert az illető távbeszélő üzem tagozódását, központok elnevezésének rövidített jelöléseit, esetleg a nyelvet sem ismerik. Budapesten e hiányok kiküszöbölésére az információs szolgálatnak megfelelő ágát javasoljuk bevezetni. Német, olasz, angol és francia nyelven mindenkinek, aki az információs számot névvel hívja vagy feltárcsázza, a megfelelő nyelvet beszélő tisztviselőknek segítségével információkat adunk és a hívó fél számára a kívánt kapcsolást létesítjük. Különös okaink ezen szolgálat bevezetésére, hogy Budapestet az illetékes tényezők fürdővárossá akarják kifejleszteni és ezzel kapcsolatban az idegenforgalmat növelni. Ehhez a törekvéshez a

m. kir. posta az így nyújtott szolgáltatokkal a külföldet is megelőzve határozatosan hozzájárulna.

Miként a II/1. alcsoportnál, a díjazást hasonló elvek alapján, egyszeri beszélgetés díjának felszámításával kellene megoldani. Kivételt képez természetesen az az eset, midőn interurbán tudakozódást helyközi vezeték útján tudunk csak elintézni, amikor is az erre megszabott díjazás mérvadó.

Jogi szempontból megvitatandók mindkét alcsoportban azok az esetek, amikor a posta nem távbeszélő előfizetőkkel áll szemben. Természetesen azonban, hogy bármely esetben bárkinek nyújtott esetleges téves felvilágosításért felelősséget a posta semmi tekintetben nem vállal.

ad „III.” csoport.

Különleges szolgáltatások.

Ezeket a szolgáltatásokat ugyancsak két alcsoportra osztottuk be és pedig: távbeszélő üzemszerű különleges és egyéb egyéni különleges megbízatásokra.

Az első csoportba vettük fel az interurbán bejelentő szolgálatot is, mert üzemi szempontból ez szintén nem egyéb, mint a központnak adott megbízatás. Ez a szolgálat eddig is díjtalan volt és ez jövőre is díjmentes maradna. Ennek a szolgáltatnak külön száma (kétjegyű) lesz és elhelyezése az interurbán központ teljes átépítése után is a jelenlegi marad.

Ugyancsak ebben a csoportban van felvéve az ébresztő-szolgálat is, amely a T. Ü. Sz. 54. §-ában részletesen üzleti, üzemi és tarifális szempontból is szabályozva van.

Megoldásunkba felvettük és rendszeresítésre célszerűnek tartjuk az ú. n. „rádió közvetítést” is, egyrészt a rádiónak népszerűsítése és elterjesztése, másrészt a távbeszélő állomások minél több irányú kihasználása érdekében. Ez külföldi mintára volna megoldandó oly módon, hogy az előfizető a távbeszélő készüléke mellé még egy külön kis készüléket kapna, amelybe azután a rádió fejhallgatót kapcsolhatnánk be. Természetesen a távbeszélő szolgálat a rádióvétel alkalmával sincs a forgalomból kikapcsolva és így az előfizetői állomást a rádióvétel alatt is felhívhatjuk. Ennek tarifája a beruházási költségek alapján külön volna megállapítandó.

Ennek a szolgáltatnak még további kifejlesztése volna elérhető, ha vidéki távbeszélő előfizetőink részére a budapesti vagy más rádió adóállomás műsorát interurbán áramkörökön közvetítenénk. Indokoljuk ezt azzal a körülménnyel, hogy kábelhálózatunk fejlesztésével, különösen a gyenge forgalmú időben, amikor az ilyen rádióközvetítés szóba jöhet, tartalék interurbán áramkörök mindig rendelkezésre fognak állani. Ezzel a szolgálattal interurbán áramköreink jobb kihasználásának problémáját is érintettük.

A második csoportban felvett egyéb szolgáltatások közül rendszerezítve van ma már az üzenetközvetítés is, szabályozott tarifával, valamint az előzetes engedély alapján és a névbemondásra való kapcsolás, ezidő szerint díjmentesen, amelyek azonban, mint különleges teljesítmények, a jövőben díjazandók volnának.

Az itt felsorolt egyéb természetű megbízatásokra külön PBX szám-sorozat volna adandó, mely — az interurbán bejelentő számait kivéve —

egy, a várható forgalomnak megfelelően méretezett dobáló munkahelyen végződnek, ahonnan a hívó felek a megbízatás természete szerint az azt felvevő és teljesítő szervekhez kapcsolhatnának át.

A rendszer miatt idesorolt és eddig jóformán igénybe sem vett helyközi üzenetközvetítés a II/2. alcsoportban megemlített interurbán információs hívószám útján lenne elérhető és elhelyezést is az interurbán központ helyiségében nyerne és ugyancsak elkerülne tervezetünk szerint a helyi üzenetközvetítés is a jelenlegi helyéről a Távirat-közvetítőről.

Jogi szempontból itt is ugyancsak meg kell jegyeznünk, hogy a megbízatások elvégzésekor, akár a megbízónak adunk a végrehajtásról értesítést, akár pedig a megbízatást fogadni-venni hivatott személlyel tárgyalunk, fontos az állomás azonosságának megállapítása. Minthogy közönségünk fegyelmezettsége még bizonyos tekintetben kívánni valót hagy hátra, személyek azonosságának a megállapítását nem vállalhatjuk. Vonatkozhatik ez a nem előfizető orvos megbízatásai esetére, amikor is esetleg jeliszavas bemondást kellene rendszeresíteni vagy a megbízatást személyazonosság megállapítása nélkül vállalni.

Nézetünk szerint egy ilyen széleskörű információs és megbízatásokat végző szolgálat csakis fokozatosan valósítható meg és a gazdaságos személyzet kihasználás céljából csak egy helyen központosítva működhet. Éppen ezért elhelyezésére a József központ volna alkalmas, ahol az interurbán központ miatt az automatizálás befejezése után is marad személyzet.

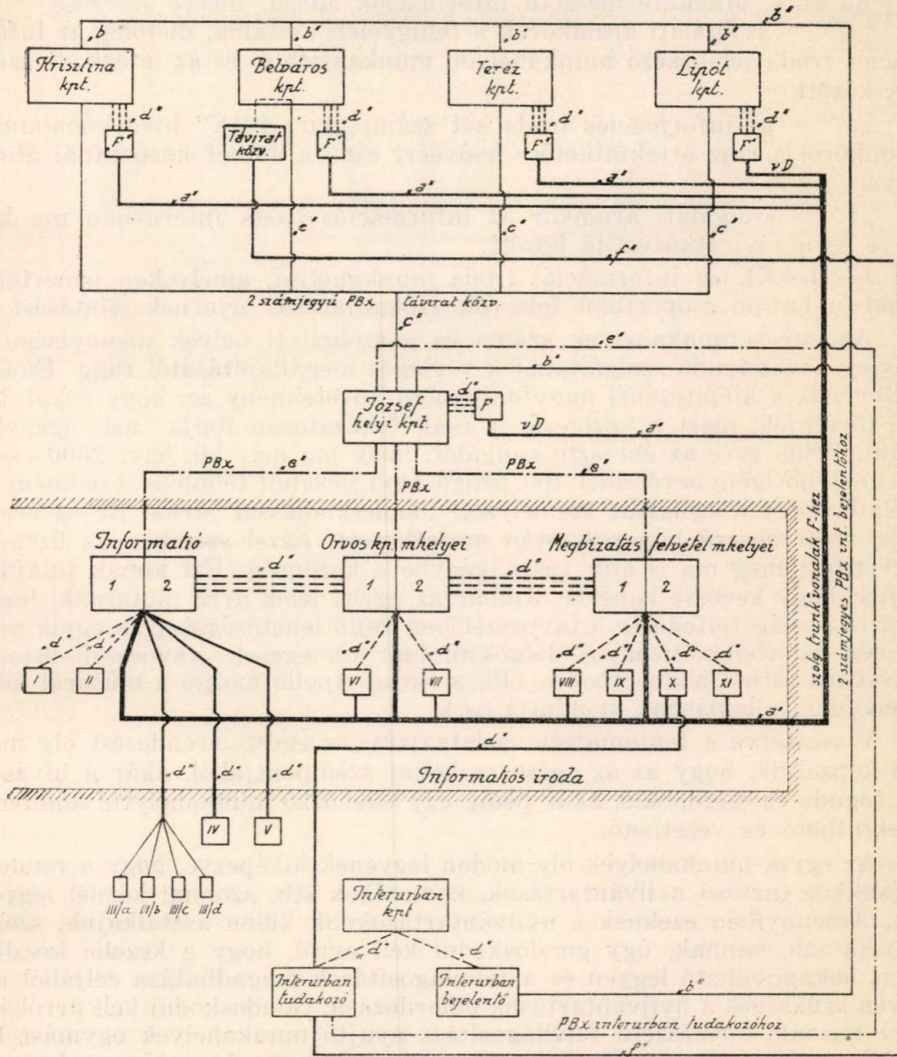
Azokat a szolgáltatásokat azonban, melyeket a manuális központokban a dugasznyilvántartó munkahelyeken, automatikus központokban pedig a felügyeleti és ellenőrző asztalokon intézünk el, műszaki okokból a jövőben sem leszünk képesek központosítani.

További indokolása az információs szolgálatnak a központosítására az, hogy a tervezett szolgálatok sok különféle nyilvántartásnak, kartotékrendszernek stb. a rendszeresítését és állandó helyes vezetését teszik szükségessé, amit különféle helyekre széttagolni nem lehet. Ez az álláspont igazolva van a külföldi példákkal. (Stockholm, Rotterdam, Zürich stb.)

Természetes azonban, hogy a központosított tudakozónak az egyes központokkal és a felügyelő asztalokkal szolgálati vonalakkal kell összekötve lenni az üzem elláthatása érdekében, mert pl. azt, hogy egy állomást mely más állomások kerestek, csak oly módon tudjuk megállapítani, hogy a megfigyelést a megfigyelő asztalokon biztosítjuk és az itt eszközölt megfigyelések a tudakozóhoz továbbíthatnak. Egy másik példánál, amikor a hívott szám nem jelentkezésekor rövid felvilágosítást kell adni a hívó részére, akkor is a felügyeleti asztal kezelője lép be először a vonalba és az információhoz szolgálati úton kapcsolja át a hívó felet. Amint látható tehát, biztosítanunk kell az egyes központokban felszerelt felügyeleti asztalok és a központos tudakozó iroda szerves összefüggését és együttműködését.

Itt meg kell említenünk még, hogy a központosított tudakozó nem ad maga minden esetben felvilágosítást, így pl. a névsorral kapcsolatos kérdések, távbeszélő tarifális ügyek, távbeszélő berendezések módosítására vonatkozó kérelmek stb. külön-külön az illetékes szervekhez jutnak. Biztosítanunk kell azonban a tudakozónak ezekkel a szervekkel való gyors, pontos és megbízható együttműködését.

Különösen kiemeljük itt megoldásunk azon pontjait, amely szerint távbeszélő műszaki ügyekben is elfogadhatónak tartjuk megbízatások átvételét és teljesítését, mert ezáltal is kifejezésre igyekeztünk juttatni azt, hogy a távbeszélő intézmény a távbeszélő útján nemcsak módot ad üzletek, megrendelések stb. gyors és pontos közvetíthetőségére, de ezt a módot maga is követi és ezáltal a távbeszélő megbízhatóságát bizonyítani igyekszik.

A tudakozó és felvilágosítást adó szolgálat elrendezési terve.

A technikai kivitelre vonatkozólag csatolunk egy vázrajzot, melyen az információs iroda összes munkahelyeit rendeltetésük szerint összekötő áramköreikkel együtt feltüntetjük.

A rajzon látható jelzések magyarázata a következő:

„F” = az automatikus központokban felszerelt felügyeleti asztalok.

„a” = szolgálati áramkörök az egyes központok felügyeleti asztalai és az információs iroda között.

„b” = összekötő áramkörök a két számjegyű hívó „PBX” vonalak számára központok és az interurbán bejelentő között.

„c” = összekötő áramkörök a két számjegyű hívó „PBX” vonalak számára központok és a táviratközvetítő között.

ad II/1. Magántermészetű információk adása, illetve szerzése.

„d” = szolgálati áramkörök a felügyeleti asztalok, illetőleg az információs iroda jelentkező munkahelyei, munkaasztalai és az intézkedő szervek között.

„e” = az információs iroda két számjegyű „PBX” hívó vonalainak áramkörei a rajz áttekinthetése kedvéért csak a József központnál ábrázolva.

„f” = szolgálati áramkör az információs iroda interurbán munkahelye és a táviratközvetítő között.

I—II—XI. az információs iroda munkahelyei, amelyeken ismertetésünkben három csoportban felsorolt szolgáltatások nyerne elintézés.

Az egyes munkahelyek száma és a szolgálati helyek mennyisége a tényleg bevezetendő szolgáltatások végleges megállapításától függ. Ennek a szervnek a kiépítésénél nagyfontosságú követelmény az, hogy fokozatosan történjék, mert a közönség is csak fokozatosan fogja azt igénybe venni. Példa erre az ébresztő-szolgálat, mely ma már kb. havi 2000 esetben történő igénybevételnél 400 pengő havi bevételi többletet eredményez anélkül, hogy a szolgálat személyzeti többletkiadással járna. Ez az eredmény csak hosszú hónapok után mutatkozott. Ezzel szemben az üzenetközvetítést még ma is alig veszi igénybe a közönség. Ezt annak tulajdonítjuk, hogy kevésbé ismerik. Ámbár az egyes jelek arra mutatnak, hogy az üzleti világ felfedezte a távbeszélőben rejlő lehetőségeket és egyik-másik cég üzletfeleit bizonyos dolgokról már tömegesen távbeszélő-üzenet közvetítés formájában értesíti. (Pl. a Royal Apollo mozgó a műsorát kétezren felüli átlomásnak mondatta be.)

Visszatérve a fentemlített vázlatrajzra, az egész elrendezést oly módon képzeljük, hogy az az egész szolgálat szempontjából, akár a hívásokat fogadó és szétdobáló, akár pedig egy ellenőrző munkahelyről könnyen áttekinthető és vezethető.

Az egyes munkahelyek oly módon legyenek kiképezve, hogy a rendeltetésükhöz tartozó nyilvántartások, kartotékek stb. azonnal kéznél legyenek. Amennyiben ezeknek a nyilvántartásoknak külön asztaljuk, szekrényük stb. vannak, úgy gondoskodni kell arról, hogy a kezelői készlet ott is bekapcsolható legyen és a felvilágosítások megadhatása céljából ne legyen szükséges a nyilvántartások elhordozása. Gondoskodni kell arról is, hogy hasonló természetű felvilágosítást nyújtó munkahelyek egymást ki tudják segíteni. Éppenezért az egyes munkahelyek oly módon volnának kiépítendőek, hogy a hívások több munkahelyen is átvihetők legyenek vagy pedig ugyanazon a munkahelyen más kezelő is átvehesse a hívást. Pl. a hívólámpára érkező hívást a dobáló munkahely kezelője megfelelő munkahelyre összekötő és kérdőzsinóral átkapcsolja. Ennek a munkaasztalnak kezelője ezt a hívást kulcs segítségével az egyik hüvelybe dugaszolt kezelő készletével leveszi. Ha erre a munkahelyre még egy hívást kapcsolna a dobáló munkahely, a kisegítő kezelő készletének egy második hüvelybe

való dugaszolásával és egy második kulcs segítségével szintén át tudja venni.

Ezekén a munkahelyeken kívül még ugyancsak itt helyezendők el a nyilvántartások állandó vezetésére, az írásbeli üzenetek vételére, az adminisztráció vezetésére stb. szolgáló munkaasztalok a szükséges nyomtatványokkal, segédkönyvekkel, írógépekkel stb.

Külön kell majd egyes szolgálati ágak hírányagának, pl. sporteredményeknek, színházi műsoroknak stb. rendszeres, pontos és megbízható beszerzéséről gondoskodni.

Ami magát az üzemmenetet illeti, véleményünk szerint nagy gond fordítandó arra, hogy a távbeszélő intézménynek ez a szerve gyorsaságával, pontosságával és minden tekintetben érvényesülő szolgálatkészségével, nélkülözhetetlenné tegye magát az előfizető részére. Egyszóval olyan szerv legyen, amely a mindenkori forgalomhoz teljesen símulva végzi teendőit.

Ez csak akkor lehetséges, ha mindenre a lehető legegyszerűbb eljárást alkalmazzuk, ha a szolgálatot a vezetőtől kezdve az összes beosztottakig gyors és kiváló munkaerők látják el, ha ezek gyors felfogóképességek és lehető legnagyobb mértékig udvariasak és szolgálatkészek.

Éppenezért, miként a külföldön is történt, a személyzet kiválasztásakor a manuális központokból felszabaduló legintelligensebb, esetleg több nyelvet beszélő kezelőnők volnának ide beosztandók.

A személyzet létszáma ugyancsak a létesített szolgálatok és a forgalom függvénye és éppen ezért pontos létszámadatokat még nincs is módunkban megállapítani. A manuális központokból felszabaduló személyzet létszámának megállapításakor azonban az automatikus központokhoz (felügyeleti asztal) 57 kezelőnő és a Teréz központ tudakozójához cca 20 kezelőnő (főnöki irodával együtt 25) van felvéve és így a létszám biztosítottnak látszik.

Ez a szolgálat a posta intézetre gazdaságosan és kitűzött célunknak, amely a forgalom növelése és a távbeszélő elterjesztése, megfelelően csak akkor fog működni, ha a nagyközönség azt tömegesen veszi igénybe.

Az eddigi gyakorlat tapasztalati adatait figyelembe véve, a közönség ezt a szolgálatot csak akkor fogja tömegesen igénybe venni, ha mi ezt vele minden ágazatában tökéletesen megismertetjük.

Ez a megismertetés történhetik a távbeszélő névsor útján, a havi számlákkal küldendő nyomtatványokon, ujságokban, ezenkívül vasúti kocsikban, pályaudvarokon, szállodák előcsarnokaiban és egyéb a közönség által sűrűn látogatott helyeken elhelyezett, eleven, ötletes, felvilágosító hirdetések útján.

Amennyiben ismertetett megoldásunk megírásánál irányelveinket helyesen tűztük ki és ezek a megvalósításnál figyelembevételnek, célunkat, amely szolgálatunk minden ágának modern színvonalra való emelése és mindenkor a tökéletesebb felé való törekvés, elértük.

